

Č.j.: VP/ S 43/01-160

V Brně dne 20. června 2001

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže v řízení zahájeném dne 4.4. 2001 na základě žádosti o povolení výjimky ze dne 26. 3. 2001, čj. MŽP 847/300/793/320/01, podle § 6 odst. 1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře ve spojení s § 18 odst.1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (správní řád) s účastníkem řízení Ministerstvem životního prostředí České republiky rozhodl takto:

Řízení ve věci povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory pro program veřejné podpory v oblasti výzkumu a vývoje s názvem "Biosféra" se dle § 6 odst. 4 písm. a) zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře

z a s t a v u j e

Odůvodnění :

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) obdržel dne 4. 4. 2001 návrh na zahájení správního řízení formou žádosti o povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory dle § 6 odst.1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře (dále jen „zákon“) ve věci povolení výjimky z obecného zákazu veřejné podpory v rámci programu podpory výzkumu a vývoje, kterou podalo Ministerstvo životního prostředí České republiky.

I. Podklady pro rozhodnutí

Veřejná podpora projektů programů vyhlášených Ministerstvem životního prostředí (dále jen MŽP) a financovaných ze státního rozpočtu je poskytována na základě výsledků veřejných soutěží formou dotace ve smyslu zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. V souladu se schváleným státním rozpočtem bylo pro program "Biosféra" vyčleněno .....Kč.

Při posuzování žádosti vycházel Úřad z následujících podkladů a právních předpisů:

- části 1 a části 2 žádosti o povolení výjimky podle § 6 odst. 1 zákona,
- žádosti o podporu projektu v oblasti výzkumu a vývoje,
- podmínek vyhlášení veřejné soutěže na výběr projektů v rámci programů výzkumu a vývoje
- zákona č. 300/1992 Sb., o státní podpoře výzkumu a vývoje
- nařízení vlády č. 88/2001 Sb., o podmínkách účelového financování výzkumu a vývoje a předání do centrální evidence projektů financovaných ze státního rozpočtu
- zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech
- Pravidel pro poskytování účelových finančních prostředků ze státního rozpočtu na podporu projektů výzkumu a vývoje. Pravidla jsou uvedena v příloze k usnesení vlády č. 247 z 23.4.1997(dále jen "Pravidla").

II. Údaje získané na základě žádosti o povolení výjimky

Část první

1. Poskytovatelem veřejné podpory je Ministerstvo životního prostředí.
2. Ministerstvem odpovědným za poskytnutí veřejné podpory je Ministerstvo životního prostředí.
3. Kontaktní osobou je Ing. Miroslav Hájek, Ph.D.
4. Název veřejné podpory je účelová podpora výzkumného a vývojového programu "Biosféra" .
5. Právním základem je zákon č. 300/1992 Sb., o státní podpoře výzkumu a vývoje, ve znění pozdějších předpisů.
6. Jedná se o existující program podpory .
7. Jedná se o základní a cílený výzkum a vývoj ochrany a tvorby životního prostředí a o horizontální program podpory výzkumu a vývoje.
8. Míra veřejné podpory bude závislá na charakteru jednotlivých k podpoře přijatých projektů, o její výši rozhodne Rada programu v souladu s platnými pravidly, formou veřejné podpory je přímé poskytnutí finančních prostředků.
9. Předpokládaná délka trvání programu je od roku 2001 minimálně do roku 2005.
10. Počet příjemců podpory, kteří každoročně vstoupí do programu, se bude pohybovat v řádu ..... příjemců.

Část druhá

1. Detailní kalkulaci nákladů nelze uvést, obecně platí, že nemohou být použity prostředky podpory na nákup investičních prostředků. Podmínky poskytování účelových finančních prostředků jsou specifikovány nařízením vlády č. 88/2001 Sb., zejména § 13 a § 14 a přílohou nařízení vlády o uznaných nákladech na řešení projektu výzkumu a vývoje.
2. Z účelových finančních prostředků na výzkum a vývoj do roku 2005 pro program "Biosféra" je požadováno ..... tis. Kč v následujícím členění:

rok	Částka
2001	
2002	
2003	
2004	
2005	

Do uznaných nákladů nelze zahrnut především zisk, daň z přidané hodnoty, náklady na marketing, prodej a distribuci výrobků, úroky z úvěrů, náklady na finanční pronájem a pronájem s následnou koupí převyšující výši podpory a další závazky, které nesouvisí s řešením projektu.

Ministerstvo životního prostředí bude postupovat v souladu se zákonem č.300/1992 Sb., o státní podpoře výzkumu a vývoje, ve znění zákona č. 1/1995 Sb., a dle nařízení vlády České republiky vlády č.88/2001 Sb., o podmínkách účelového financování výzkumu a vývoje a předávat údaje do centrální evidence projektů. Tato povinnost je zakotvena u všech projektů financovaných ze státního rozpočtu. Ministerstvo životního prostředí bude v roce 2001 a dalších letech účelově podporovat programy výzkumu a vývoje, jejichž řešení přinese důležité poznatky v prioritních oblastech životního prostředí.

3. Na řešení části projektů Programů podpory, které mají výhradně charakter základního výzkumu, se podílejí i výzkumné týmy organizací. V převážné většině se jedná o pracovníky vysokých škol, kteří v některých případech také spolupracují s obchodními společnostmi.
4. Na řešení všech typů projektů se mohou podílet pouze právnické a fyzické osoby s trvalým sídlem v České republice, které nejsou uživateli výsledků řešení.
5. Výsledky řešení projektů se publikují formou původních vědeckých publikací zveřejňovaných především v odborných periodikách, sbornících nebo jako části monografií při základním výzkumu. Mohou mít rovněž formu přihlášky vynálezu nebo patentu. Výsledky základního výzkumu obecně nejsou přímo komerčně nebo průmyslově využitelné.
6. Cíl programu – důležité poznatky v prioritních oblastech ochrany a tvorby životního prostředí. Výsledky přispějí ke zlepšení životního prostředí. Návrh programů a věcné zadání výzkumných a vývojových projektů, které je naplňují, vychází z potřeb odborných útvarů pro řešení prioritních problémů životního prostředí, eventuálně jiných zdůvodněných potřeb. Jednotlivý projekt podporovaný v rámci tohoto programu může spadat do kterékoliv fáze počínaje základním výzkumem a konče předkonkurenční vývojovou činností. V některých případech může jeden projekt zahrnovat dvě i více navazujících fází.
7. Při financování projektu je nutná spoluúčast jeho nositele.
8. Kooperační výzkum – podpora projektů přijatých do tohoto programu je podmíněna kooperací mezi subjekty z akademické vysokoškolské apod. sféry a subjekty z oblasti průmyslu. Podmínky spolupráce nejsou blíže specifikovány.
9. Na řešení všech typů projektů se mohou podílet pouze právnické a fyzické osoby s trvalým sídlem v České republice.
10. Mezinárodní aspekt – spolupráce s partnery z cizích zemí je zahrnuta v tomto programu pouze v obecné rovině dané „Dohodou mezi vládou České republiky a Evropskými společenstvími o recipročním zpřístupnění českých národních programů a projektů výzkumu a vývoje, odpovídajících programům a aktivitám 5. Rámcového programu Evropského společenství v oblasti výzkumu, technologického rozvoje a demonstrací

(1998 – 2002) a 5. Rámcového programu Evropského společenství pro atomovou energii pro výzkum a vzdělávání (1998 – 2002), výzkumným a vývojovým subjektům ustaveným v členských státech Evropského společenství“, kde je rozhodující podmínkou účasti zahraničního subjektu vlastní financování.

11. Použití výsledků – pro účely tohoto programu není vlastnictví výsledků získaných řešením projektů zvlášť upraveno. Řídí se platnými zákonnými pravidly upravujícími v České republice tuto oblast a smlouvou upravující vzájemné vztahy a rozsah kooperace. V programu není zvlášť upravena ani oblast publikování a rozšiřování výsledků jednotlivých projektů. Opět musí být dodržena platná zákonná pravidla upravující v České republice tuto oblast.

III. Druh a forma veřejné podpory

Jedná se veřejnou podporu formou přímého poskytnutí finančních prostředků. Finanční prostředky na veřejnou podporu pro výzkum a vývoj se budou poskytovat podle Pravidel pro poskytování účelových finančních prostředků ze státního rozpočtu na podporu projektů výzkumu a vývoje (dále jen "Pravidla"). Pravidla jsou uvedena v příloze k usnesení vlády č. 247 ze dne 23.4.1997. Veřejná podpora může být poskytnuta na programy výzkumu a vývoje a v jejich rámci na projekty, které budou vybrány na základě veřejné soutěže. Při výběru bude přihlíženo především ke splnění vyhlášených podmínek při podání návrhu projektu, naplnění cílů vyhlášeného programu, technicko-ekonomické úrovni a komplexnosti řešení, znalosti řešení analogických problémů v zahraničí, srovnatelnosti výrobku nebo technologie se světovou úrovní z hlediska technických parametrů, kvality a ceny, dále k předpokládanému objemu výroby, k přiměřenosti časového rozvrhu navrhovaného projektu, tj. včasnému splnění cílů, přiměřenosti finančních požadavků projektu, šetrnosti projektu k životnímu prostředí, energetické úspoře, smluvnímu doložení spolupráce mezi výzkumnou sférou a obchodními společnostmi, smluvnímu doložení vícenásobného využití výsledků projektu v souvislosti s žádostí o dotaci, prokázání odborné způsobilosti řešitelského týmu, realizaci projektu na území České republiky. Každý nový projekt vytvořený v rámci konkrétního projektu, přijatého na základě Programu podpory, bude schválen ve výběrovém řízení v příslušném roce, bude samostatně evidován, bude na něj uzavřena samostatná smlouva a bude ukončen samostatným závěrečným oponentním řízením.

IV. Charakteristika programu podpory "Biosféra"

Cílem programu je návrh objektivizace systému kategorizace lesů. Dále geochemické modelování půdního prostředí v rámci biogeochemických cyklů v oblasti Orlických hor. Provádění výzkumu a managementu lesních ekosystémů, dále výzkumu zátěže území České republiky depozicemi kovů. Předmětem výzkumu bude studium sukcesních pochodů v opuštěných těžebních hornin, hodnocení a oceňování užitků a aktiv přírodních statků.

Program a věcné zadání výzkumných a vývojových projektů, které je naplňují, vychází z potřeb odborných útvarů MŽP pro řešení prioritních problémů životního prostředí. Základním parametrem projektu je komplexnost řešení a jasně definované a kontrolované výstupy se stanovenými cíli a parametry řešení.

Účelová veřejná podpora výzkumného a vývojového programu MŽP s názvem "Biosféra" představuje řešení projektů charakteru základního a cíleného výzkumu a vývoje formulovaných k dosažení cílů programu. Požadavek spolupráce průmyslových organizací s organizacemi základního a průmyslového výzkumu budou ukončeny konkrétní realizací nejdéle do tří let od zahájení podpory projektu ze státních prostředků, budou šetrné k

životnímu prostředí a budou mít předpoklad návratnosti vložených finančních prostředků nejpozději do pěti let po ukončení řešení projektu.

V. Charakteristika příjemců veřejné podpory

Koncepce výzkumu a vývoje Ministerstva životního prostředí je založena na Národní politice výzkumu a vývoje České republiky (schválena vládním usnesením č. 16 ze dne 5.1.2000). Z uvedeného materiálu vychází hospodářská strategie státu, která směřuje k dosažení konkurenceschopnosti našich výrobků, technologií i služeb ve vztahu ke státům s rozvinutou tržní ekonomikou, zajištění výrazného hospodářského růstu a zaměstnanosti a zajištění ochrany životního prostředí. Cestou k těmto cílům je vytvoření podmínek pro úzkou vazbu mezi základním a průmyslovým výzkumem a vývojem, podpora spolupráce podniků, zejména malých a středních, s výzkumně vývojovými organizacemi, s výzkumnými pracovišti jednotlivých vysokých škol, ústavy Akademie věd, vytváření podmínek pro transfer výsledků výzkumu a vývoje k průmyslovému využití a k využití v malých a středních podnicích. K tomu účelu slouží aktivní šíření informací o výsledcích programů výzkumu a vývoje podporovaných ze státního rozpočtu. Příjemci veřejné podpory pro výzkum a vývoj musí prokázat schopnost splnit vyhlášené podmínky a prokázat odbornou způsobilost k řešení projektu. Koncepce výzkumu a vývoje nestanovuje budoucího příjemce veřejné podpory - naopak zabezpečuje možnost získat veřejnou podporu všem právníckým i fyzickým osobám s trvalým sídlem v České republice, bez ohledu na formu vlastnictví.

Žadatelem o projekt může být každá fyzická nebo právnícká osoba se sídlem na území České republiky, pokud jsou výsledky řešení určeny k realizaci na území České republiky. Spolupráce zahraničních subjektů není vyloučena.

VI. Údaje o investici

Veřejná podpora výzkumu a vývoje ze státního rozpočtu podle zákona č. 300/1992 Sb., o státní podpoře výzkumu a vývoje, v platném znění, bude poskytována podle Pravidel. Míra veřejné podpory bude závislá na charakteru jednotlivých k podpoře přijatých projektů. Její výši doporučí Rada programu v souladu s platnými Pravidly a tímto rozhodnutím. Podmínky poskytování účelových finančních prostředků jsou specifikovány ustanoveními nařízení vlády č. 88 /2001Sb., o podmínkách účelového financování výzkumu a vývoje, zejména § 13 a § 14 a přílohou nařízení vlády o uznaných nákladech na řešení projektu výzkumu a vývoje.

VII. Právní analýza

V § 1 odst. 1 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že tento zákon upravuje postup při posuzování slučitelnosti veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody (Sdělení č. 7/1995 Sb., o sjednání Evropské dohody zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé, dále jen „Evropská dohoda“). Čl. 64 odst. 1 bod (iii) Evropské dohody stanoví, že neslučitelná s řádným působením této dohody, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a Společenstvím, je jakákoliv veřejná podpora, která narušuje soutěž nebo hrozí jejím narušením v důsledku zvýhodňování některých podnikatelských jednotek. Čl. 3 Evropské dohody stanoví, že Rada přidružení přijme do tří let od vstupu této dohody v platnost nezbytná pravidla pro provádění odstavců 1 a 2. Tato pravidla byla přijata dne 24.6.1998 s účinností od 11.7.1998 (sdělení č. 225/1998 Sb., o sjednání Rozhodnutí č.1/98 Rady přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé ze dne 24.6.1998 o přijetí prováděcích pravidel pro

uplatnění ustanovení o veřejné podpoře uvedených v čl. 64 odst. 1 bod (iii) a odst. 2 , podle čl. 64 odst. 3 Evropské dohody zakládající přidružení mezi Evropským společenstvím a jejími členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé, a v čl. 8 odst. 1 bod (iii) a odst. 2 Protokolu 2 k této Dohodě o výrobcích ESUO (dále jen "Prováděcí pravidla"). Čl. 2 Prováděcích pravidel stanoví, že posouzení slučitelnosti jednotlivých rozhodnutí o veřejné podpoře a programů veřejných podpor s Evropskou dohodou bude probíhat na základě kritérií vyplývajících z uplatnění pravidel čl. 92 Smlouvy o založení Evropských společenství, včetně současné a budoucí sekundární legislativy, systémů, směrnic a dalších příslušných administrativních nařízení platných v ES, jakož i precedenčního práva Soudu první instance a Soudního dvora ES a zvláštních pokynů, které budou vypracovány podle čl. 4 odst. 3 Prováděcích pravidel.

V § 3 písm. a) zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že veřejnou podporou se rozumí jakákoliv forma podpory, včetně programů veřejné podpory nebo výhod zvýhodňujících podnikání nebo odvětví výroby poskytovaná Českou republikou, ministerstvem, jiným správním orgánem, orgánem samosprávy nebo poskytovaná z veřejných prostředků. V § 2 odst. 1 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že veřejná podpora poskytovaná způsobem narušujícím nebo hrozícím narušení soutěže tím, že zvýhodňuje určité podnikání nebo odvětví výroby v míře, jíž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy Evropské unie je neslučitelná se závazky České republiky vyplývajících z Evropské dohody a je zakázána. V § 2 odst. 2 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že zákaz veřejné podpory podle odst. 1 platí pokud tento zákon nestanoví jinak nebo pokud Úřad nepovolil výjimku.

Úřad v řízení o povolení výjimky podle § 6 zákona o veřejné podpoře při posuzování otázky, zda se jedná o veřejnou podporu či nikoliv, vychází z definičních znaků zakázané veřejné podpory, stanovených v § 2 odst. 1 zákona o veřejné podpoře.

Vzhledem k tomu, že se sice jedná o výhodu ve formě přímého poskytnutí finančních prostředků nebo návratné finanční výpomoci poskytnutou Ministerstvem životního prostředí České republiky, které je poskytovatelem veřejné podpory v souladu s § 3 písm. c) zákona o veřejné podpoře, ale jejíž poskytnutí, vzhledem k tomu, že není splněno selektivní hledisko veřejné podpory, nezvýhodňuje určité podnikání či odvětví výroby, neboť žadatelem o projekt může být každá fyzická nebo právnická osoba se sídlem na území České republiky, přičemž spolupráce zahraničních subjektů není vyloučena, a projekt je schválen ve výběrovém řízení transparentním a nediskriminačním způsobem, a vzhledem k obecnému zaměření programu podpory, jehož účelem je zlepšení ochrany životního prostředí, a účinkům, které jsou zaměřeny na neobchodní aktivity subjektů, týkající se problematiky životního prostředí, nehrozí narušení hospodářské soutěže v míře, jíž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy Evropské unie. Nejedná se tedy o veřejnou podporu splňující znaky uvedené v § 2 odst. 1 zákona o veřejné podpoře.

Závěr

Vzhledem k výše uvedenému bylo dle § 6 odst. 4 písm. a) zákona o veřejné podpoře rozhodnuto řízení zastavit.

Poučení o odvolání:

Proti tomuto rozhodnutí lze do 15 dnů ode dne jeho doručení podat rozklad k předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže -odboru veřejné podpory v Brně. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Mgr. Kamil Rudolecký
pověřený řízením odboru veřejná podpora

Obdrží:

Ing. Lubomír Petružela, CSc.
náměstek ministra životního prostředí
Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65
100 10 PRAHA 10